

Redactioneel

Met dit nummer begint de tweede jaargang van het *Tijdschrift voor Mediageschiedenis*. Na het samengaan van *GBG-Nieuws* en het *Jaarboek Mediageschiedenis* waren de voltallige redacties samengevoegd om het nieuwe periodiek van de grond te tillen. Toen er twee paar nummers waren verschenen, deden de nadelen van zo'n grote redactie zich gevoelen. Daarom is er vanaf nu een kleinere, slagvaardige redactie die de lijnen uitzet. Daarnaast wordt er per nummer een subredactie gevormd die voor de feitelijke totstandkoming van een *TMG* zorgt.

In dit nummer komen verschillende onderwerpen aan de orde, over film, radio en televisie. Een aantal heeft direct of indirect betrekking op de Tweede Wereldoorlog. Ze gaan over de zogeheten Van Imhoff-affaire, de receptie van Duitse muziekfilms in Nederland en de 'herinneringsfilms' *DE VLAG* van Kees Stip en *NUIT ET BROUILLARD* van Alain Resnais. De laatste twee artikelen zijn bewerkingen van lezingen die eerder bij *GBG*-conferenties in respectievelijk 1997 en 1998 werden gehouden. De redactie juicht zulke bewerkingen van conferentiepapers in haar kolommen zeer toe. Wolfgang Degenhardt schrijft over de naoorlogse Europese televisiepolitiek, waaraan Nederland een niet onbelangrijke bijdrage leverde. Alle tot nu toe genoemde artikelen spelen in de jaren vijftig en zestig. Daarnaast komt de politieke radio uit de jaren dertig aan de orde en films die in de jaren tien in opdracht van het Koloniaal Instituut in Nederlands-Indië werden gemaakt.

De drie resterende artikelen vormen één geheel en gaan uitsluitend over film, meer speciaal de vroege film. Onder de verzameltitel 'Gender and Early Cinema' bieden ze een introductie tot een specifiek gebied binnen het onderzoek naar de vroege film. Ze verschijnen in het Engels, mede omdat ze conferentiemateriaal vormen voor het gelijknamige internationale symposium dat in oktober 1999 aan de Universiteit Utrecht zal worden gehouden. Het is de eerste conferentie over dit onderwerp, waar de stand van zaken op dit onderzoeksterrein kritisch onder de loep wordt genomen en perspectieven voor verder onderzoek worden ontwikkeld. Over het thema zijn inmiddels belangwekkende studies verschenen, zij

het vanuit verschillende theoretische en methodologische invalshoeken. Het eerste, historiografische artikel in dit katern onderwerpt die aan een nadere beschouwing. Van daaruit worden alvast enkele aanbevelingen voor nader onderzoek gedaan. De twee daaropvolgende artikelen geven concrete voorbeelden van mogelijke benaderingen van de vroege film vanuit een feministisch perspectief. Heide Schlüpmann kijkt in haar bijdrage naar de verschillende posities van vrouwen op en voor het witte doek in de context van de vroege film. Eva Warth beschrijft de bijzondere indruk die de vroege film maakt op de hedendaagse toeschouwer, en ontwikkelt op basis hiervan een aantal noties betreffende representatie-strategieën en de betrokkenheid van die toeschouwer.

Bert Hogenkamp / Mieke Lauwers